

USTAWA

z dnia 27 kwietnia 1989 r.

o przedsiębiorstwie państwowym „Polskie Koleje Państwowe”.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Przedsiębiorstwo państwowe „Polskie Koleje Państwowe”, zwane dalej „PKP”, jest utworzone do wykonywania przewozu osób i rzeczy kolejami użytku publicznego w komunikacji krajowej i międzynarodowej, w celu zaspokajania potrzeb ludności i gospodarki narodowej, a także obronności i bezpieczeństwa państwa.

Art. 2. 1. PKP posiada osobowość prawną.

2. PKP podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorstw państwowych na zasadach określonych w przepisach ustawy o przedsiębiorstwach państwowych.

3. Siedzibą PKP jest miasto stołeczne Warszawa.

Art. 3. Organy państwowe mogą podejmować decyzje w zakresie działalności PKP w wypadkach przewidzianych w przepisach ustawowych.

Art. 4. Jednostki organizacyjne PKP, określone przez Ministra Transportu, Żeglugi i Łączności, mają prawo używania oznak z godłem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz pieczęci urzędowej z wizerunkiem orła ustalonym dla godła i napisem w otoku.

Art. 5. Pracownikom PKP przysługuje ochrona prawna na zasadach określonych w przepisach prawa karnego dla funkcjonariuszy publicznych.

Rozdział 2

Działalność PKP

Art. 6. 1. Przedmiotem działalności PKP jest:

- 1) przewóz osób i rzeczy oraz świadczenie innych usług związanych z przewozem,
- 2) utrzymywanie i naprawa obiektów, taboru i urządzeń kolejowych w stanie zapewniającym sprawne wykonywanie przewozów, regularność i bezpieczeństwo ruchu kolejowego, ochronę środowiska naturalnego i przeciwpożarową oraz wymogi sanitarne,
- 3) budowa, przebudowa i modernizacja kolei,
- 4) produkcja i naprawa specjalistycznych maszyn, urządzeń i materiałów na potrzeby kolei,
- 5) prowadzenie spedycji krajowej i międzynarodowej,
- 6) zakładanie i używanie wewnątrzzakładowej kolejowej sieci telekomunikacyjnej.

2. PKP może podjąć inną działalność, jeżeli nie ogranicza to działalności określonej w ust. 1. Podjęcie takiej działalności podlega ujawnieniu w rejestrze przedsiębiorstw państwowych.

Art. 7. PKP prowadzi działalność z zachowaniem wymagań dotyczących bezpieczeństwa państwa oraz wykonuje zadania wynikające z przepisów o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, w tym w szczególności w zakresie przewozów wojskowych i przygotowania kolei na potrzeby obrony państwa.

Art. 8. Do PKP należy wykonywanie, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach, zadań z zakresu administracji państwowej, w szczególności w zakresie:

- 1) nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o porządku na kolejach użytku publicznego,
- 2) zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej na obszarze kolejowym,
- 3) nadzoru technicznego oraz innych zadań dotyczących kolei użytku niepublicznego,
- 4) postępowania egzekucyjnego w administracji.

Art. 9. PKP uczestniczy w realizacji zadań systemu oświaty i wychowania, w szczególności w celu zapewnienia wykwalifikowanych kadr, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 10. PKP prowadzi działalność związaną z ustalaniem i wypłatą świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin.

Art. 11. 1. PKP organizuje i prowadzi kolejową służbę zdrowia.

2. Do kolejowej służby zdrowia należy:

- 1) opieka zdrowotna, obejmująca profilaktykę, leczenie i rehabilitację pracowników, emerytów, rencistów kolejowych i członków ich rodzin oraz uczniów szkół kolejowych,
- 2) udzielanie pomocy leczniczej w nagłych wypadkach na obszarze kolejowym,
- 3) prowadzenie orzecznictwa lekarskiego mającego na celu ustalanie przydatności do wykonywania pracy w PKP.

Art. 12. 1. PKP prowadzi samodzielnie działalność na podstawie własnych planów zatwierdzanych przez Ministra Transportu, Żeglugi i Łączności, zgodnych z celami narodowego planu społeczno-gospodarczego.

2. Działalność gospodarcza PKP jest oparta na zasadach racjonalnej gospodarki i rachunku ekonomicznego.

Art. 13. 1. PKP prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Budowa, modernizacja i utrzymanie infrastruktury kolejowej są finansowane ze środków własnych PKP, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Budowa, modernizacja i utrzymanie infrastruktury kolejowej, w części dotyczącej przewozu osób, są finansowane z budżetu państwa w formie dotacji podmiotowej, w wysokości 50% wydatków ponoszonych na budowę, modernizację i utrzymanie infrastruktury kolejowej.

4. Różnica między wpływami uzyskiwanymi z opłat określonych w krajowej taryfie za przewozy osób a kosztami przewozu wraz z narzutem zysku jest finansowana dotacją przedmiotową z budżetu państwa, udzielaną z uwzględnieniem dotacji, o której mowa w ust. 3.

Art. 14. 1. PKP jest uprawnione do zawierania z kolejami innych krajów umów i porozumień w zakresie

współpracy gospodarczej, naukowo-technicznej, socjalnej, kulturalnej, a także do współpracy z kolejowymi organizacjami międzynarodowymi, zgodnie ze statusem prawnym tych organizacji.

2. Minister Transportu, Żeglugi i Łączności może określać warunki współpracy, o której mowa w ust. 1.

Art. 15. 1. W razie gdy wyniki działalności PKP wymagają wszczęcia postępowania mającego na celu poprawę gospodarki PKP, Minister Transportu, Żeglugi i Łączności może powołać komisję w celu zbadania jego stanu gospodarczego, dokonania oceny tego stanu i przedstawienia wynikających z oceny wniosków.

2. Na podstawie wniosków komisji Minister Transportu, Żeglugi i Łączności może zobowiązać Dyrektora Generalnego PKP do:

- 1) przeprowadzenia postępowania wewnętrznego, mającego na celu poprawę gospodarki PKP,
- 2) przedstawienia projektu programu uzdrowienia gospodarki PKP,
- 3) realizacji programu zatwierdzonego przez Ministra Transportu, Żeglugi i Łączności.

Rozdział 3

Mienie

Art. 16. 1. Mienie PKP stanowi wydzieloną część mienia ogólnonarodowego.

2. Mienie PKP stanowią środki będące w jego dyspozycji w dniu wejścia w życie ustawy oraz środki nabyte przez PKP w toku jego dalszej działalności.

3. PKP, gospodarując wydzielonym mu i nabytym mieniem, zapewnia jego ochronę oraz racjonalne wykorzystanie.

4. PKP wykonuje wszelkie uprawnienia w stosunku do mienia będącego w jego dyspozycji, z wyjątkiem uprawnień wyłączonych w przepisach ustawowych.

Art. 17. 1. PKP występuje w obrocie we własnym imieniu i na własny rachunek.

2. PKP odpowiada za swoje zobowiązania.

3. PKP nie odpowiada za zobowiązania Skarbu Państwa ani innych osób prawnych.

4. Skarb Państwa nie odpowiada za zobowiązania PKP.

Art. 18. 1. PKP może zbywać środki trwale innym jednostkom gospodarki uspołecznionej oraz ustanawiać na ich rzecz ograniczone prawa rzeczowe w stosunku do tych środków.

2. Do zbywania przez PKP środków trwałych innym jednostkom organizacyjnym niż określone w ust. 1, a także innym osobom, stosuje się odpowiednio przepisy obowiązujące przedsiębiorstwa państwowe.

Rozdział 4

Organizacja i przedstawicielstwo

Art. 19. 1. PKP zarządza i reprezentuje je Dyrektor Generalny PKP, powoływany i odwoływany przez Ministra Transportu, Żeglugi i Łączności.

2. Dyrektor Generalny PKP, działając zgodnie z przepisami prawa, podejmuje decyzje samodzielnie i ponosi za nie odpowiedzialność.

3. Dyrektor Generalny PKP za zgodą Ministra Transportu, Żeglugi i Łączności powołuje i odwołuje zastępców Dyrektora Generalnego PKP, głównego księgowego PKP i przedstawicieli PKP za granicą.

Art. 20. Zadania PKP wykonują:

- 1) Dyrekcja Generalna PKP,
- 2) dyrekcje okręgowe kolei państwowych, prowadzące działalność na określonym obszarze sieci kolei,
- 3) zakłady budownictwa, produkcyjne i naprawcze zaplecza kolejowego,
- 4) inne jednostki organizacyjne PKP.

Art. 21. 1. Organizację i funkcjonowanie PKP określa statut.

2. Statut PKP określa w szczególności:

- 1) podział sieci kolei znajdującej się w eksploatacji PKP na okręgi kolei państwowych oraz nazwy i siedziby dyrekcji okręgowych kolei państwowych,
- 2) organizację wewnętrzną Dyrekcji Generalnej PKP,
- 3) zasady tworzenia, łączenia i likwidacji zakładów i innych jednostek organizacyjnych, w tym przedstawicielstw PKP za granicą,
- 4) system kontroli wewnętrznej,
- 5) stosunki prawne między jednostkami organizacyjnymi PKP,
- 6) jednostki organizacyjne, których kierowników powołuje się w drodze konkursu, oraz zasady i tryb przeprowadzania konkursu.

3. Statut PKP, przedstawiony przez Dyrektora Generalnego PKP, zatwierdza Minister Transportu, Żeglugi i Łączności.

Art. 22. 1. Statut PKP może przewidywać powołanie kolegium i rady techniczno-ekonomicznej oraz innych organów doradczych i opiniodawczych Dyrektora Generalnego PKP.

2. Członków kolegium oraz rady techniczno-ekonomicznej powołuje i odwołuje Dyrektor Generalny PKP.

Art. 23. Dyrektor Generalny PKP wydaje zarządzenia wewnętrzne, instrukcje służbowe i regulaminy normujące organizację i działalność PKP.

Art. 24. 1. Dyrektor Generalny PKP powołuje komisję do spraw sporów majątkowych powstałych między jednostkami organizacyjnymi PKP, określa jej skład osobowy i tryb postępowania przed komisją.

2. Komisji przewodniczy radca prawny.

Art. 25. 1. PKP wspólnie z innymi osobami prawnymi, a także osobami fizycznymi, może w celach gospodarczo uzasadnionych tworzyć jednostki gospodarcze przewidziane w przepisach prawa.

2. Warunki i tryb tworzenia oraz zasady funkcjonowania jednostek gospodarczych, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy ustawowe.

3. Do włączenia do PKP lub wydzielenia z niego przedsiębiorstwa państwowego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o przedsiębiorstwach państwowych, dotyczące łączenia i podziału przedsiębiorstw.

Art. 26. 1. Do dokonywania czynności prawnych samodzielnie w imieniu PKP są uprawnieni Dyrektor Generalny PKP oraz kierownicy jednostek organizacyjnych PKP określonych w art. 20 pkt 2 i 3, w zakresie działalności tych jednostek; zastępcy Dyrektora Generalnego PKP oraz pełnomocnicy PKP działają w granicach ich umocowania.

2. Jeżeli czynności prawne dokonywane przez osoby określone w ust. 1 obejmują rozporządzenie prawem, którego wartość przekracza granicę wartości określoną w statucie, lub czynności te mogą spowodować powstanie zobowiązania PKP do świadczenia o wartości powyżej granicy określonej w statucie, do skuteczności oświadczeń woli jest wymagane współdziałanie co najmniej dwóch osób.

Art. 27. 1. Pełnomocników PKP ustanawiają i odwołują Dyrektor Generalny PKP oraz kierownicy jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 20 pkt 2 i 3.

2. Udzielenie pełnomocnictwa wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa podlega ujawnieniu w rejestrze przedsiębiorstw państwowych. Nie dotyczy to pełnomocnictwa do dokonywania poszczególnych czynności oraz ustanowienia pełnomocnictw procesowych.

Rozdział 5

Samorząd załogi w zakładach pracy PKP

Art. 28. 1. W jednostkach organizacyjnych PKP, będących zakładami pracy w rozumieniu art. 3 Kodeksu pracy, zwanych dalej „jednostkami”, działa samorząd załogi.

2. Organami samorządu załogi są:

- 1) ogólne zebrania pracowników,
- 2) zakładowe rady pracownicze.

3. W jednostkach zatrudniających więcej niż 300 pracowników lub w których organizowanie ogólnych zebrań pracowników ze względów organizacyjnych jest utrudnione, funkcję ogólnego zebrania pracowników pełni zebranie delegatów.

4. Do organów samorządu załogi należy stanowienie w sprawach określonych przepisami ustawy, wyrażanie opinii, zgłaszanie inicjatyw i wniosków oraz dokonywanie kontroli działalności jednostki.

5. Pracownicy jednostek określonych w statucie PKP mogą wspólnie powołać organy samorządu załogi. Do organów tych stosuje się przepisy o organach samorządu załogi jednostek.

Art. 29. Organy samorządu załogi działają na podstawie ustawy oraz statutu samorządu załogi jednostki.

Art. 30. Statut samorządu załogi jednostki określa funkcjonowanie organów samorządu, a w szczególności.

- 1) liczbę i sposób wyboru delegatów oraz członków zakładowej rady pracowniczej,
- 2) szczegółowe zasady powoływania komisji wyborczej oraz tryb jej działania,
- 3) terminy odbywania oraz sposób zwoływania i prowadzenia posiedzeń ogólnego zebrania pracowników i zakładowej rady pracowniczej, a także tryb podejmowania uchwał przez te organy,
- 4) terminy i sposób corocznego składania ogólnemu zebraniu pracowników sprawozdań z działalności rady pracowniczej i kierownika jednostki,
- 5) liczbę oraz sposób wyboru członków zakładowej rady pracowniczej i jej prezydium,
- 6) częstotliwość oraz sposób zwoływania i prowadzenia posiedzeń ogólnego zebrania pracowników i zakładowej rady pracowniczej, a także tryb podejmowania uchwał przez te organy.

Art. 31. Organy samorządu załogi zajmują stanowisko, podejmują inicjatywy oraz zgłaszają wnioski, opinie, a także dokonują kontroli działalności jednostki w sprawach i na zasadach określonych w ustawie, z wyjątkiem spraw dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa.

Art. 32. 1. Do zebrania ogólnego pracowników jednostki należy:

- 1) uchwalanie na wniosek zakładowej rady pracowniczej statutu samorządu załogi jednostki,
- 2) dokonywanie rocznej oceny działalności zakładowej rady pracowniczej oraz kierownika jednostki,
- 3) wyrażanie opinii we wszystkich sprawach dotyczących działalności jednostki.

2. Do zebrania ogólnego pracowników w jednostkach budownictwa, produkcyjnych i naprawczych zaplecza kolejowego należy ponadto:

- 1) podejmowanie uchwał w sprawie zakładowego budownictwa socjalnego i mieszkaniowego w ramach środków będących w dyspozycji jednostki,
- 2) podejmowanie uchwał w sprawie podziału na fundusze wygospodarowanego zysku pozostającego w dyspozycji jednostki oraz zasad wykorzystywania tych funduszy,
- 3) uchwalanie na wniosek zakładowej rady pracowniczej statutu samorządu jednostki.

Art. 33. 1. Do zakładowej rady pracowniczej, w zakresie dotyczącym danej jednostki, należy:

- 1) dokonywanie rocznej oceny działalności jednostki,
- 2) dokonywanie kontroli całokształtu działalności jednostki, z wyjątkiem spraw dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa,
- 3) wnioskowanie w sprawach zakładowego budownictwa mieszkaniowego i socjalnego w ramach środków przeznaczonych na ten cel,
- 4) inicjowanie postępu organizacyjnego, technicznego i ekonomicznego,
- 5) uchwalanie na wniosek kierownika jednostki regulaminu pracy jednostki,
- 6) opiniowanie wniosków o nadanie orderów oraz odznaczeń państwowych i resortowych,
- 7) podejmowanie uchwał w sprawie klubów techniki i racjonalizacji,
- 8) opiniowanie projektów przydziału mieszkań zakładowych.

2. Do zakładowej rady pracowniczej w jednostkach budownictwa, produkcyjnych i naprawczych zaplecza kolejowego należy ponadto:

- 1) uchwalanie oraz zmiana planu rocznego jednostki, z uwzględnieniem zadań wyznaczonych przez Dyrektora Generalnego PKP,
- 2) przyjmowanie sprawozdania rocznego oraz zatwierdzanie bilansu jednostki,
- 3) podejmowanie uchwał stanowiących w sprawie podziału i zasad wykorzystania funduszy przeznaczonych dla załogi, będących w dyspozycji jednostki,
- 4) wyrażanie opinii w sprawie powoływania i odwołania kierownika jednostki,
- 5) wyrażanie zgody na powołanie i odwołanie zastępcy dyrektora i głównego księgowego jednostki.

3. Uprawnienia organów samorządu wymienione w ust. 1 i 2 oraz w art. 32 nie naruszają uprawnień związków zawodowych wynikających z ustawy o związkach zawodowych i Kodeksu pracy.

Art. 34. Zakładowa rada pracownicza współpracuje ze związkami zawodowymi, organizacjami politycznymi i młodzieżowymi oraz organizacjami społeczno-zawodowymi działającymi w jednostce. Zasady współpracy mogą określać porozumienia zawierane przez zainteresowane strony.

Art. 35. 1. Działalność w organach samorządu ma charakter społeczny.

2. Członek organu samorządu zachowuje prawo do wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy z powodu pełnienia swoich zadań w godzinach pracy.

3. Wypowiedzenie i rozwiązanie stosunku pracy z członkiem zakładowej rady pracowniczej w czasie trwania kadencji oraz w ciągu roku po jej upływie, a także zmiana w tym czasie warunków pracy i płacy na jego niekorzyść wymaga zgody tej rady.

4. Przepis ust. 3 nie narusza przepisów o rozwiązywaniu stosunku pracy bez wypowiedzenia.

Art. 36. 1. Delegatów oraz zakładowe rady pracownicze wybierają na okres trzech lat pracownicy jednostki w wyborach powszechnych, bezpośrednich i równych, w głosowaniu tajnym.

2. Wybory organizuje i przeprowadza komisja wyborcza.

Art. 37. Zakładowa rada pracownicza składa się z 7—25 członków, w zależności od liczby pracowników jednostki.

Art. 38. 1. Bierne prawo wyborcze mają pracownicy jednostki, którzy pracują w PKP co najmniej trzy lata.

2. Bierne prawo wyborcze nie przysługuje kierownikowi jednostki, jego zastępcom, głównemu księgowemu i radcy prawnemu.

3. Funkcji członka zakładowej rady pracowniczej nie można pełnić bez przerwy dłużej niż dwie kadencje.

Art. 39. 1. Pracownicy, w trybie przewidzianym w art. 36 ust. 1, mogą przed upływem kadencji odwołać członka organu samorządu lub cały skład organu samorządu.

2. Wniosek o odwołanie członka organu samorządu lub całego składu organu samorządu wymaga podpisu jednej piątej liczby pracowników jednostki.

3. W razie zmniejszenia się składu zakładowej rady pracowniczej o więcej niż 1/3, wybory uzupełniające przeprowadza się w trybie przewidzianym w art. 36.

Art. 40. 1. Zakładowa rada pracownicza wyraża opinie w sprawach, które zostały jej przedstawione, w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie, chyba że uzgodniono inny termin.

2. Niewyrażenie przez zakładową radę pracowniczą opinii w terminie określonym w ust. 1 uważa się za brak zastrzeżeń.

3. Kierownik jednostki powiadamia zakładową radę pracowniczą, w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie, o zajętych stanowisku w sprawach przedstawionych przez radę.

Art. 41. Kierownik jednostki uczestniczy w posiedzeniach zakładowej rady pracowniczej.

Art. 42. Kierownik jednostki jest obowiązany zapewnić samorządowi załogi niezbędne warunki do wykonywania jego zadań.

Art. 43. 1. Zakładowa rada pracownicza może wstrzymać wykonanie decyzji kierownika jednostki, jeżeli decyzja ta:

- 1) została podjęta bez wymaganego stanowiska zakładowej rady pracowniczej,
- 2) jest niezgodna z prawem albo sprzeczna z uchwałą ogólnego zebrania pracowników lub uchwałą zakła-

dowej rady pracowniczej podjętą w sprawie, w której zakładowa rada pracownicza ma kompetencje stanowiące.

2. Kierownik jednostki wstrzymuje wykonanie uchwały ogólnego zebrania pracowników lub uchwały zakładowej rady pracowniczej, jeżeli uchwała ta jest niezgodna z prawem.

Art. 44. 1. Spory powstałe między kierownikiem jednostki a organami samorządu rozstrzyga komisja rozjemcza, w której skład wchodzi: przedstawiciel kierownika jednostki, przedstawiciel zakładowej rady pracowniczej, dwaj arbitrzy zaproszeni wspólnie przez strony sporu oraz przewodniczący powołany przez kierownika jednostki nadrzędnej.

2. Komisję rozjemczą powołuje kierownik jednostki nadrzędnej na wniosek strony, która wnosi spór.

3. Zgłoszenie wniosku powinno nastąpić w ciągu 14 dni od powzięcia wiadomości o zdarzeniu stanowiącym przyczynę sporu.

4. Komisja rozjemcza rozstrzyga spór w terminie 14 dni od dnia jej powołania.

Art. 45. W razie gdy kierownik jednostki lub zakładowa rada pracownicza nie godzi się z treścią orzeczenia komisji rozjemczej, może w terminie 14 dni wystąpić o ostateczne rozstrzygnięcie sporu przez komisję mediacyjną, powołaną przez Dyrektora Generalnego PKP.

Rozdział 6

Nadzór

Art. 46. 1. Nadzór nad PKP sprawuje Minister Transportu, Żeglugi i Łączności.

2. Minister Transportu, Żeglugi i Łączności wykonuje w stosunku do PKP funkcje organu założycielskiego wynikające z odrębnych przepisów.

Art. 47. 1. Minister Transportu, Żeglugi i Łączności ma prawo nałożyć na PKP obowiązek wprowadzenia do planu zadania dotyczącego przewozów lub wyznaczyć tego rodzaju zadanie poza planem, jeżeli jest to niezbędne ze względu na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa, w wypadku klęski żywiołowej, w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych lub realizacji ważnych potrzeb społeczno-gospodarczych.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 Minister Transportu, Żeglugi i Łączności zapewnia PKP środki finansowe niezbędne do wykonania nałożonego zadania lub wskazuje podmiot, który na podstawie umowy z PKP zapewni środki finansowe na wykonanie tego zadania.

Art. 48. Minister Transportu, Żeglugi i Łączności dokonuje kontroli i oceny działalności PKP oraz pracy Dyrektora Generalnego PKP.

Art. 49. Minister Transportu, Żeglugi i Łączności w razie stwierdzenia, że decyzja Dyrektora Generalnego PKP jest sprzeczna z prawem lub jej wykonanie zagraża podstawowym interesom gospodarki narodowej, wstrzymuje jej wykonanie i zobowiązuje Dyrektora Generalnego PKP do jej zmiany lub uchYLENIA.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 50. 1. Mienie oraz prawa i zobowiązania przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”, działającego dotychczas na podstawie ustawy z dnia 2 grudnia 1960 r. o kolejach, stają się mieniem oraz prawami i zobowiązaniami PKP, działającego na podstawie niniejszej ustawy.

2. Pracownicy kolejowego dozoru technicznego mają prawo do szczególnych uprawnień przewidzianych w odrębnych przepisach dla pracowników PKP.

Art. 51. 1. Pierwsze zebranie w jednostce, zmierzające do powołania samorządu załogi, zwołuje kierownik jednostki.

2. Ukonstytuowanie się organów samorządu załogi nastąpi w ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 52. W ustawie z dnia 2 grudnia 1960 r. o kolejach (Dz. U. z 1970 r. Nr 9, poz. 76, z 1971 r. Nr 12, poz. 115, z 1974 r. Nr 24, poz. 142, z 1982 r. Nr 7, poz. 54, z 1987 r. Nr 33, poz. 180 i z 1988 r. Nr 41, poz. 324) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) skreśla się rozdział 2 „Przedsiębiorstwo Polskie Koleje Państwowe”, z wyjątkiem art. 19 i 20,
- 2) dotychczasowe art. 19 i 20 oznaczają się jako art. 7 i 8 w rozdziale 1,
- 3) wprowadza się rozdział 2 „Świadczenia na rzecz utrzymania ruchu kolei” w brzmieniu:

„Rozdział 2

Świadczenia na rzecz utrzymania ruchu kolei.

Art. 9. 1. W razie gdy środki techniczne, którymi dysponuje przedsiębiorstwo państwowe „Polskie Koleje Państwowe”, zwane dalej „przedsiębiorstwem PKP”, nie są wystarczające w okresie trudnych warunków zimowych, terenowy organ administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego na obszarze swojej właściwości terytorialnej, na wniosek naczelnego dyrektora okręgu kolei państwowych, wprowadza obowiązek odpłatnych świadczeń na rzecz utrzymania ruchu kolei.

2. Obowiązek świadczeń, o których mowa w ust. 1, wprowadza się w celu zapobieżenia przerwaniu lub innemu zagrożeniu utrzymania ruchu na sieci kolei znajdują-

cej się w eksploatacji przedsiębiorstwa PKP z powodu zaśnieżenia, oblodzenia linii i urządzeń kolejowych.

3. Zarządzenia terenowych organów administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego w sprawach, o których mowa w ust. 1, wchodzi w życie z dniem podpisania.

Art. 10. 1. Świadczenia, o których mowa w art. 9, polegają na obowiązku dostarczania pojazdów samochodowych lub sprzętu wraz z obsługą, a także innych pracowników niezbędnych do wykonania prac objętych świadczeniem.

2. Do wykonania świadczeń rzeczowych są obowiązane jednostki gospodarki uspołecznionej na terenie objętym zarządzeniem terenowego organu administracji państwowej o właściwości ogólnej stopnia wojewódzkiego.

Art. 11. Jednostki gospodarki uspołecznionej zobowiązane do wykonania świadczeń rzeczowych wyznacza terenowy organ administracji państwowej właściwy w sprawach komunikacji stopnia wojewódzkiego.

Art. 12. Za uszkodzenie, zniszczenie lub utratę dostarczonego pojazdu lub sprzętu, które nastąpiło bez winy posiadacza lub obsługującego sprzęt w związku z wykonywaniem świadczeń, przysługuje odszkodowanie.

Art. 13. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa warunki i sposób wykonywania świadczeń na rzecz utrzymania ruchu na sieci kolei znajdującej się w eksploatacji przedsiębiorstwa PKP, odpłatność, tryb dochodzenia roszczeń z tego tytułu oraz zwolnienie od obowiązku świadczeń, a także organy właściwe w tych sprawach.”

Art. 53. Przepisy regulujące organizację i działalność PKP, wydane na podstawie ustawy wymienionej w art. 52, zachowują moc do czasu zastąpienia ich przepisami wydanymi na podstawie niniejszej ustawy, o ile nie są z nią sprzeczne, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 54. Minister Transportu, Żeglugi i Łączności ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolity tekst ustawy z dnia 2 grudnia 1960 r. o kolejach, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

Art. 55. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem art. 13 ust. 3 i 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r.

Przewodniczący Rady Państwa: w z. *K. Barcikowski*
Sekretarz Rady Państwa: *Z. Surowiec*